

Information vid försäljning av e-cigarett/påfyllningsbehållare, folköl, receptfria läkemedel och tobak.

Lag (2017:425) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare

En näringsidkare som har sitt säte eller sin affärsverksamhet i Sverige får inte tillhandahålla elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare för försäljning till konsumenter utan att först ha anmält försäljningen till den kommun där försäljningen ska ske (20 §).

Elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare får inte säljas eller på annat sätt lämnas ut i näringsverksamhet till den som inte har fyllt 18 år. Den som lämnar ut sådana produkter ska förvissa sig om att mottagaren har uppnått denna ålder (17 §).

En näringsidkare som via distansförsäljning tillhandahåller elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare för försäljning till konsumenter i ett annat land än det land där näringsidkaren har sitt säte eller sin affärsverksamhet (gränsöverskridande distansförsäljning), får inte bedriva sådan försäljning till eller från Sverige utan att först ha registrerat försäljningen hos Folkhälsomyndigheten och fått en bekräftelse på registreringen (21 §).

Den som bedriver försäljning enligt 20 § eller gränsöverskridande distansförsäljning enligt 21 § ska utöva särskild kontroll (egenkontroll) över försäljningen och hanteringen i övrigt av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare och se till att det finns ett för verksamheten lämpligt egenkontrollprogram.

Till anmälan respektive registreringen enligt 20 och 21 §§ ska näringsidkaren foga egenkontrollprogrammet och de övriga uppgifter som behövs för kommunens och Folkhälsomyndighetens tillsyn. Om uppgifterna ändras ska det anmälas till kommunen och Folkhälsomyndigheten utan dröjsmål (23 §).

- Anmäl försäljning av e-cigaretter och påfyllningsbehållare till kommunen
- Sälj inte e-cigaretter/påfyllningsbehållare till någon som är under 18 år eller om du misstänker langning
- Fyll i ett egenkontrollprogram – skicka in en kopia av detta till kommunen

Folköl - alkohollag (2010:1622)

Den som bedriver detaljhandel med folköl ska anmäla verksamheten till den kommun där försäljning sker. Försäljning får inte påbörjas förrän anmälan har gjorts. Den som bedriver detaljhandel med folköl ska utöva särskild kontroll (egenkontroll) över försäljningen och svara för att personalen har erforderliga kunskaper om vad som gäller för försäljningen. För egenkontrollen ska det finnas ett särskilt program (5 kap. 5 §).

Den som avser att bedriva servering av folköl ska anmäla verksamheten hos den kommun där serveringen ska ske. Servering får inte påbörjas innan anmälan har gjorts. Vad nu sagts gäller inte i fall som avses i 8 kap. 1 a §, 1 b § eller den som har serveringstillstånd (8 kap. 8 § tredje stycket).

Lokalen

För att få sälja folköl ska butiken vara registrerad som livsmedelsanläggning i den kommun som verksamheten bedrivs i. Det är vanligt att anmälan om livsmedelsförsäljning görs till kommunens miljö- och hälsoskyddsnämnd eller förvaltning. Kontakta din kommun för mer information om hur en anmälan går till. Samma sak gäller för dig som ska servera folköl i din restaurang; lokalen ska vara registrerad och lämplig för stadigvarande verksamhet med livsmedel.

Försäljning av mat

Verksamheten ska vara avsedd för stadigvarande försäljning av livsmedel, och du ska också sälja matvaror i din butik. Försäljning av folköl ska vara ett komplement till försäljning av matvaror. Det är till exempel inte tillräckligt att bara sälja godis, glass och kakor. Samma sak gäller restauranger. I en restaurang ska man servera mat om man säljer folköl. Om du har ett serveringstillstånd för alkohol får du även servera folköl, eftersom du redan uppfyller alkohollagens regler för serveringstillstånd.

- Anmäl försäljning och servering av folköl till kommunen
- Sälj inte folköl till någon som är under 18 år eller om du misstänker langning
- Fyll i ett egenkontrollprogram – skicka in en kopia av detta till kommunen
- Folköl får inte säljas till personer som är berusade av alkohol eller påverkade av andra berusningsmedel.
- Det är inte tillåtet att bjuda kunder på folköl och det skall råda god ordning på försäljnings- respektive serveringsstället.

Lag (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel

En näringsidkare får inte bedriva detaljhandel enligt denna lag, utan att först ha anmält handeln till Läkemedelsverket (9 §). Den som bedriver detaljhandel ska till Läkemedelsverket anmäla väsentliga förändringar av verksamheten. Anmälan ska göras innan förändringen genomförs (10 §). Detaljhandel får, med undantag för detaljhandel med nikotinläkemedel, inte bedrivas i serveringsutrymmen där serveringstillstånd gäller enligt 8 kap. 1 § alkohollagen (11 §). Vid detaljhandel enligt denna lag får läkemedel inte säljas till den som inte har fyllt 18 år (12 §). Den som bedriver detaljhandel ska utöva särskild kontroll (egenkontroll) över detaljhandeln och hanteringen i övrigt av läkemedel och se till att det finns ett för verksamheten lämpligt egenkontrollprogram (16 §).

- Anmäl försäljning av receptfria läkemedel till Läkemedelsverket
- Sälj inte receptfria läkemedel till någon som är under 18 år
- Gör ett för verksamheten lämpligt egenkontrollprogram

Tobakslag (1993:581)

En näringsidkare får inte tillhandahålla tobaksvaror för försäljning till konsumenter utan att först ha anmält försäljningen till den kommun där försäljningen ska ske. Näringsidkaren ska utöva särskild kontroll (egenkontroll) över försäljningen och ansvara för att det finns ett för verksamheten lämpligt egenkontrollprogram (12 c §). Tobaksvaror får inte säljas eller på annat sätt lämnas ut i näringsverksamhet till den som inte har fyllt 18 år. Den som lämnar ut tobaksvaror skall förvissa sig om att mottagaren har uppnått nämnda ålder. Om det finns särskild anledning att anta att en tobaksvara är avsedd att lämnas över till någon som inte har fyllt 18 år får varan inte lämnas ut (12 §).

- Anmäl försäljning av tobak till kommunen
- Sälj inte tobak till någon som är under 18 år eller om du misstänker langning.
- Fyll i ett egenkontrollprogram – skicka in en kopia till kommunen.

Anmälan och avgift

Den som tänker sälja e-cigarett/påfyllningsbehållare, folköl och tobak ska anmäla detta till kommunen innan försäljning påbörjas.

För mer information om e-cigarett och påfyllningsbehållare, folköl och tobak: www.folkhalsomyndigheten.se

Den som tänker sälja receptfria läkemedel ska anmäla detta till Läkemedelsverket innan försäljning påbörjas.

För mer information om receptfria läkemedel: www.lakemedelsverket.se

Anmälningsblankett för e-cigarett/påfyllningsbehållare, folköl och tobak finns på Kiruna kommuns hemsida www.kiruna.se. Kommunen tar ut en årlig tillsynsavgift av dem som säljer e-cigarett/påfyllningsbehållare, folköl, receptfria läkemedel och tobak. För närvarande uppgår avgiften till 800 kr/varugrupp. Säljer man fler än en varugrupp ges 50 % rabatt på resterande varugrupper.

Tillsyn

Kommun och polis har tillsynsansvar över alla försäljningsställen i kommunen som säljer e-cigarett/påfyllningsbehållare, tobak och folköl. Kommunen har kontrollansvar över alla försäljningsställen i kommunen som säljer receptfria läkemedel (dock inte apotek). Läkemedelsverket har tillsynsansvar över efterlevnaden av samma lag.

Förbud, varning, böter eller fängelse

Vid allvarliga eller upprepade överträdelser av bestämmelserna i ovanstående lagar förutom lag (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel får kommunen förbjuda en näringsidkare som tillhandahåller e-cigarett/

påfyllningsbehållare, tobak och folköl för försäljning till konsumenter att fortsätta försäljningen eller, om förbud får anses vara en alltför ingripande åtgärd, meddela varning.

Ett förbud enligt första stycket meddelas för en tid av högst sex månader rörande e-cigarett/påfyllningsbehållare och tobak samt sex eller tolv månader rörande folköl.

Läkemedelsverket har i princip samma befogenheter rörande försäljning av receptfria läkemedel.

Den som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot reglerna rörande e-cigarett/påfyllningsbehållare, folköl, receptfria läkemedel eller tobak kan dömas till böter eller fängelse.